

О.В. Тяжка, Н.І. Горобець, Т.В. Починок, А.О. Горобець, І.М. Лобода, Н.М. Горобець, А.О. Кошова, А.В. Омельченко

## СТРУКТУРА АЛЕРГОГРАМ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ЗАЛЕЖНО ВІД ВИДУ ПАТОЛОГІЇ

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

**Ключові слова:** алергограма, структура, діти.

### МЕТА РОБОТИ

Дослідити структуру алергограм у дітей раннього віку залежно від виду патології.

### ПАЦІЄНТИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведено алергодіагностику у 138 дітей віком від 4 місяців до 3 років. Серед обстежених у 69 (50%) пацієнтів діагностовано atopічний дерматит (АД), у 35 (25,4%) – обструктивний бронхіт (ОБ), у 18 (11%) – харчову алергію (ХА), у 11 (7,9%) – часті простудні захворювання (ЧПЗ) у поєднанні з алергічними проявами (найчастіше наявність гнейсу, «рум'яних щічок», короткотривалої висипки), у 5 (3,6%) пацієнтів виявлено бронхіальну астму (БА).

При розподілі обстежених дітей за статтю виявлено, що АД мали 39 (56,5%) хлопчиків і 30 (43,5%) дівчаток, ОБ – 26 (74,3%) і 9 (25,7%) відповідно, ХА – 10 (55,6%) і 8 (44,4%), ЧПЗ у поєднанні з алергічними проявами реєстрували у 6 (54,5%) хлопчиків та у 5 (45,5%) дівчаток, БА мали 3 (60%) хлопчика і 2 (40%) дівчинки.

Виявлення значущих алергенів проводили методом біохемілюмінесценції, заснованим на реакції перекисного окислення ліпідів з використанням діагностикумів.

Більшість дітей мали обтяжену алергічну спадковість: з боку матері – 82 (59,4%), батька – 39 (28,3%), з боку обох батьків – 17 (12,3%) дітей.

При визначенні загального спектру сенсibilізації у обстежених дітей у якості причинно значущого чинника найчастіше була пшениця – у 46 (33,3%) дітей, у 45 (32,6%) – молоко, у 43 (31,1%) – перо подушки, у 38 (27,5%) – домашній пил, у 33 (23,9%) – вівсяна крупа. Далі за частотою значущості алергени розташовані в такому порядку: капуста, гречка, буряк столовий, морква, яблуко, шерсть кішки, жовток яйця, картопля, шерсть вівці, білок яйця, *Dermatophagoides pteronissimus*, банан тощо.

При визначенні сенсibilізації у дітей, залежно від виду захворювання, встановлено, що у дітей з АД найчастішим алергеном було молоко коров'яче – у 26 (37,7%) дітей, пшениця – 24 (34,8%) випадки, буряк столовий – 20 (29%), морква – 17 (24,6%), перо – 15 (21,7%) дітей.

### РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У дітей, хворих на ОБ, виявлено такі тенденції: сенсibilізація до пера подушок – у 17 дітей (48,5%), домашнього пилу – у 16 (45,7%), шерсті кішки – у 11 (31,4%), шерсті вівці – у 10 (28,5%), шерсті собаки і кліщів *Dermatophagoides pteronissimus*

– по 7 випадків (20%), пуху тополі – у 6 дітей (17,1%).

У дітей з ХА алергограма така: підвищена чутливість до вівсяної крупи – у 6 дітей (26%), з однаковою частотою до молока, картоплі, моркви, гречки, жовтка яйця та шерсті кішки – у 5 дітей (21,7%), однаково до курятини, банана, яблука і полуниці – у 4 дітей (17,3%), з однаковою частотою до капусти, буряка столового, пшениці, білка яйця, какао, домашнього пилу та пера подушки – у 3 хворих (13,0%), до кліща *Dermatophagoidea farinea*, лимонів, мандаринів, пшона та чаю чорного – з однаковою частотою у 2 хворих (8,6%).

У дітей з ЧПЗ у поєднанні з алергічними проявами підвищену чутливість до жовтка яйця виявлено у 4 (36,3%) дітей, однаково сенсibilізацію до пера подушки, вівсяної крупи, картоплі – у 3 (24,2%) дітей, домашнього пилу, молока, пшениці, білка яйця – у 2 (18,1%) дітей.

У дітей з БА найчастішим значущим алергічним чинником був домашній пил – у 60% дітей, у 40% дітей – однаково кліщі *Dermatophagoides pteronissimus et farinea* та жито, у 20% – шерсть кішки, перо, вівсяна крупа, молоко й гречка з однаковою частотою.

### ВИСНОВКИ

У структурі захворювань у обстежених дітей раннього віку переважав atopічний дерматит, на другому місці – обструктивний бронхіт, на третьому – харчова алергія, далі – алергічні прояви у дітей, які часто хворіють на ГРЗ, бронхіальна астма.

При аналізі частоти виникнення atopії залежно від статі виявлено, що частіше вона діагностується у хлопчиків, ніж у дівчаток: АД – в 1,3 рази, ОБ – в 2,9 рази, ХА – в 1,3 рази, алергічні прояви у дітей, які часто хворіють простудними захворюваннями – в 1,2 рази, БА – в 1,5 рази.

При визначенні загального спектру сенсibilізації в загальній масі обстежуваних дітей у якості значущого чинника алергени можна розташувати в такому порядку: пшениця, молоко, перо, домашній пил, вівсяна крупа, капуста, гречка, буряк столовий, морква, яблуко, шерсть кішки, жовток яйця, картопля, шерсть вівці, білок яйця, кліщ *Dermatophagoides pteronissimus*, банан.

Отже, проведені дослідження свідчать, що структура алергограми дітей раннього віку відрізняється в залежності від виду патології. Особливо це має враховуватись у дітей, які відвідують дитячі садки, адже вони потребують індивідуальної гіпоалергенної дієти, побуту й режиму, відповідно до визначеного спектру значущих алергенів.